

Ашық сабак

Сабактың тақырыбы: Ахмет Байтұрсынұлы.

«Егіннің бастары»мысалы.

Сынып: 5 а

Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі: О.Досжоева.

2021-2022 оқу жылы

Тексерілген
Атасов Айнур

Ұзақ мерзімді жоспар болімі: «Адамгершілік - асыл қасиет»	Мектеп: Ж.Тәшенов жоббм	Ресми тапсының міндеттілігін анықтау Ресми тапсының міндеттілігін анықтау Ресми тапсының міндеттілігін анықтау
Күні: 27.01.2022	Мұғалімнің аты-жөні: О.Доссожаева.	
Сынып: 5а		
Сабактың тақырыбы	А.Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысалы	
Осы сабак арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары	5. Т/Ж1. Әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау	
Сабак мақсаттары	<p>Тақырыпқа бейімделген мақсат: «Егіннің бастары » мысал өлеңнің жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттайтыны.</p> <p>Барлық оқушылар орындай алады:</p> <p>«Егіннің бастары» шығармасының жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттайтыны</p> <p>Оқушылардың көпшілігі орындай алады:</p> <p>Мысал өлеңнің композициялық құрылышын талдайды</p> <p>Кейбір оқушылар орындай алады:</p> <p>Өлеңді сюжеттік дамуына қарай сипаттап, өз сөзімен түжірым жасайды</p>	
Багалау критерийлері	<ul style="list-style-type: none"> Өлеңді сюжеттік дамуына қарай сипаттайтыны Композициялық құрылышына талдайды.	
Тілдік мақсат	<p>Оқушылар орындай алады: Оқушылар мәтінмен толық жұмыс жасап, ой қорыта алады.</p> <p>Пәнге қатысты сөздік кор мен терминдер: Егін, дән, пісім, тазғым, сарша тамыз, шекірейіп, тәкаппар, сұктанба</p> <p>Диалог құруға (шығарма жазуға) қатысты пайдалы тіркестер:</p> <p>«Мениң білдімше, тәкаппарлық...», «Өйткені, мен оны..... түсіндіремін», «Мысалда былай баяндалған.....», «Қорытар болсам,.....».</p>	

Талқылауга арналған сұрақтар:

1. Кандай мінез сынға алынған?
2. Жағымды, оң мінездер туралы не айтасыз?
3. Мысал мазмұнан нені үйренігे болады?
4. Бидай сиякты адамдар өмірде кездесе ме?

Күнділікка баулу	Тарихтың, тілдің, мәдениеттің біртұтастығы құндыштық тарын негізге ала отырып еңбекке, адамгершілікке баулу			
Пәнаралық байланыс	Тарих, езін-өзі тану, казак тілі, еңбек			
Алдыңғы оқу	А.Байтұрсынұлы шығармасындағы автор бейнесін анықтай алады.			
Сабактың кезеңі	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабактың басы 7 мин.	<p>Психологиялық жағымды ахуал тұғызы «Суреттер аллеясы» арқылы дәнді дақылдардың суреттері арқылы топқа бірігу.</p> <p>Қайталу мақсатындағы ширату жаттығуын жасату «Зұылдақ» әдісі арқылы бидай, егін туралы.</p> <p>Жұмыс мақсаты: Бірін-бірі тыңдау арқылы жүйелі ой айту.</p> <p>Оқу мақсаты мен бағалау критерийлерімен таныстыру</p>	<p>Жаксы тілектер арқылы сабакқа сәттілік тілеу</p>		Суреттер АКТ
Сабактың ортасы 5 мин	<p>Тындалым алды</p> <p>Тұртқі сұрақтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыл шаруашылығы, егіншілік туралы не айттар едініз? 2. Мінез туралы айтыңыз? 3. Тәкаппарлық туралы не айттар едініз? 			Суреттер

	<p><i>Әр оқушы сұрақтарға жауап береді.</i></p> <p>Ықтимал жауаптар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диқанның осірген өнімін егін дейміз. Мынадай мінездің турлери бар: тәкаппарлық, жайдары, жұмсақтық, қатығездік, т.б. Ешкімді менсінбейтін адам мінезін тәкаппарлық дейміз. <p>Тындалым кезі</p> <p>1-ТАПСЫРМА: Мәтінмен жұмыс (8 тындалым) Өзім оқымын</p> <p>Егіннің бастары</p> <p>Бір адам жас баласын жаңына алды, Екеуі сайран етіп кетіп қалды. Кыдырып әрлі-берлі журді-дағы, Егінші егін еккен жерге барды. Арапап әр егінді қарап журді, Кез еді пісіп болған егін түрлі. Бастарын дәнге толған төмен салып, Бидайлар бейне тағзым етіп тұрды. Жалғыз-ак бір Бидай түр көкке қарап, Бейне бір жалғыз өзін көпке балап. Баланың сол Бидайға көзі түсіп, Білмекке кетті көңіл жөнін сұрап. Құбылып бидайлар тұр басын салып, Жіберген мырза Кұдай нұрга қанып. «Әй, еке, мұның мәнін түсіндіріш, Бір іске тұрмын өзім қайран қалып. Бұл Бидай көтеріп тұр басын көкке,</p>	
5 мин	<p><i>Әр оқушы сұрақтарға жауап береді.</i></p> <p>КБ</p> <p>Окулықпен жұмыс</p> <p>КБ</p> <p>Окулық</p>	АКТ

Қарайды шікірейіп өзге көпке.
 Өзі не өзгелерді тенгермейтін,
 Сонша ма бұл Бидайдың дәні көп пе?»
 «Айтайын мұның мәнін, балам, саған,
 Шырағым, түрін көріп таңданба оған.
 Өзгесі тәмен қарап бүгілгенге,
 Ойлама кем екен деп бәрі сонан»
 Және де әкесі айтты баласына:
 «Сұктаңба құр сорайған қарасына.
 Құдайым өзгесіне дән берген де,
 Бұл Бидай дәнсіз қапты арасында.
 Бидайлар басы толық иіліп түр,
 Дән берген қожасына сыйынып түр.
 Басын да бұл Бидайдың дәні болмай,
 Кекірейіп, көкке қарап бүлініп түр.
 Елде көп бұл Бидайдай адам, – дейді,
 Тәкаппар, оны халық, жаман, – дейді.
 Қалпы емес тәkkапарлық данышпанның,
 Тұтынба бұл мінезді, балам», – дейді.

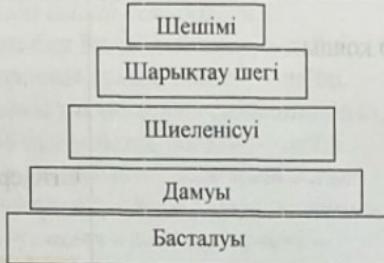
Сөздікпен жұмыс: Өте ыстық - сарша
тамыз. Көкке қарап – аспанға
қарал. Шекірейіп, кекірейіп – басқаларды
менсінбей. Сұктанба – мұнда: таңданып
қарама. Тәкаппар – ешкімді менсінбейді.
Пісім – егіннің толық піскен кезі

7 мин

Т.Ж. 2-тапсырма «Егіннің бастары»
өлеңін «Шығарма пирамидасы»
арқылы композициялық құрылышына
талдау жасау

Талдау жасайды топпен жұмыс

Маркер, ак
кагаздар

Ықтимал жауап:

Композиция	
Басталуы	Елінің баласымен егінді арапауы. Нізін бидайды көрүү.
Дамуы	Бала елін арасынан басын көккө көтеріп түрән бидайды көрін, себебін білсіл келүү.
Шиленесі	Бидайдың басын көтеріп, кербездеп түрү себебін екесінен сұрауды.
Шарықтау шегі	Әкесі бидайдың бұл көріністің түсінідіруі
Шешімі	Текаптарлық жаман мінез екендік ескертпе отырып айтады.

Ж.Ж. Композиция бойынша өлеңді жұбынызға өз сөзізбен әңгімеленеці.

Дескриптор:

1. Шығармадагы эпизодтарды композициялық құрылымына жіктейді.

2. Жұбына өлеңнің сюжеттік дамуын өз сөзімен

Микрофон

Бағалау

Маркер, ак
кағаздар

	<p>әңгімелейді.</p> <p>Тындалым соны</p> <p>3-тапсырма «Серпілген сауал» әдісі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қандай мінез сынға алынған? 2. Жағымды, оң мінездер туралы не айтасыз? 3. Мысал мазмұнан нені үйренуге болады? 4. Бидай сияқты адамдар өмірде кездесе мем? <p>Дескриптор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өлең мазмұны бойынша сұраптарға жауап береді. 2. Өмірмен байланыстыра отырып тұжырым жасайды. <p>Ықтимал тұжырым: Бидайдың басын көкке көтергені – дақылышың жекеттің, жігіттің басын көкке көтергені – ақылышың жекеттің.</p> <p>«Стикердегі диалог» әдісі арқылы өз көзқарастары мен тұжырымдарын жасайды.</p> <p>«Менің білуімше, тәкаппарлық...», «Өйткені, мен оны..... түсіндіремін», «Мысалда былай баяндалған.....», «Корытар болсам,.....».</p> <p>Ықтимал жсаян:</p> <p>«Менің білуімше, тәкаппарлық жаман әдет, мінез. Өйткені, мен оны А.Байтұрсынұлының мысалынан түсіндіремін.</p>	<p>Сұраптар кояды</p> <p>Өз жүлттарымен өлеңді талдайды</p> <p>Өз ойларын жазады</p>	<p>Стикер</p>
5 мин			

«Мысалда былай баяндалған.....»,
 Ел де көп бұл Бидайдай адам, – дейді,
 Тәкаппар, оны халық, жаман, – дейді.
 Қалты емес тәккапарлық данышпанның,
 Тұтынба бұл мінезді, балам», – дейді.
 Корытындылай келе, бидайдың басын
 көкке көтергені – дақылының жоқтығы,
 жігіттің басын көкке көтергені –
 ақылының жоқтығы, қысқасы –
 ақымақтық.

Дескриптор:

1. Өлеңнің сюжеттік дамуын сипаттайтын.
2. Өмірмен байланыстыра отырып тұжырым жасайды.

Сабактың соны
6 мин

Сабак соңында оқушылардың тақырыпты менгеру дәнгейін анықтау үшін Авторға хат жолдау әдісін пайдаланамын

Кері байланыс: Екі жұлдыз, бір тілек

Өз ойларымен бөліседі.

Кесте

Қосымша мәлімет

Саралау оқушыға мейлінше колдау көрстуді қалай жоспарлайсыз
 Қабілетті оқушыға тапсырманы қалай түрлендіресіз

Багалау оқушы білімін тексеруді қалай жоспарлайсыз

Пәнаралық байланыс
 Денсаулық және қауіпсіздік АКТ мен байланыс
 Құндылыктармен байланыс тәрбие элемент

«Шыгарма пирамидасы» әдісінде оқушылардың қабілеті ескеріле отырып, түрлі дәнгейде екендігі

Өлең мазмұнын түсінеді.
 Композициялық құрылышына

Тарихтың, тілдің, мәдениеттің біртұастығы құндылыктарын

сарапанады. Тапсырма барысында бірі шығарма дамуын сипаттаса, енді бірі сюжеттік дамуына токталады, кейбірі оқиганың шешімін сипаттап, тұжырым жасап сарапанады.	талдайды. Өленді сюжеттік дамуына қарай сипаттап, өз сезімен тұжырым жасайды. «Басбармақ», «Иық қагу» арқылы кері байланыс беріледі . Критерий арқылы бағаланады.	негізге ала отырып, еңбекке ө. Тарих, қазақ тілі, өзін-өзі тану, еңбек АҚТ
--	---	--

<p>Рефлексия</p> <p>Сабактың мақсаты мен оқу міндеттерөорындалды ма Бүгін окушылар не үйренді Сабак қалай өтті қандай деңгейде өтті Жоспарланған сарапалау жақсы іске асты ма Тапсырмалар сәйкес болды ма Уақытты қалай пайдаландым. Жоспарыма қандай өзгеріс енгіздім және неге</p>	<p>Өз сабагыныңда талдау үшін осы бос орынды пайдаланыңыз Сол жақта берілген сұрақтарға жауап берініз</p>	<p>Конспект</p>
--	---	-----------------

<p>Корытынды бағалау</p> <p>Ең жақсы өткен екі нәрсе оқыту мен оқуға қатысты</p> <p>Қандай екі нәрсе немесе тапсырма сабактың бұдан да жақсы өтүіне ықпалын тигізер еді оқыту мен оқуға қатысты</p> <p>Осы сабактың барысында барлық сынның немесе жекелеген окушылар жөнінде келесі сабагыма қажет болуы мүмкін қандай ақпарат білдім.</p>	<p>Конспект</p>	<p>Конспект</p>
---	-----------------	-----------------

Ахмет Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысал өлеңі
сабагынан көріністер. 27.01.2022 ж

